

Міністерство освіти і науки України

Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
кафедра політичних наук і права
Центр соціально-політичних досліджень «Politicus»

**X ВСЕУКРАЇНСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

**СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА
ДЕРЖАВА:
ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ
ТА ШЛЯХИ МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ**

30 квітня 2026 р.

м. Одеса

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА
ЦЕНТР СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ «POLITICUS»**

**X ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
з міжнародною участю**

**СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВА:
ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ ТА ШЛЯХИ
МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ**

30 квітня 2026 року

м. Одеса

УДК 321(477)(063)

DOI: <https://doi.org/10.24195/UkrainianState2026-10>

*Рекомендовано до друку Вченою радою Університету Ушинського
(протокол від 28 травня 2026 року № 14)*

Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів : матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса, 30 квітня 2026 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2026. 583 с.

Рецензенти:

Кокорев О. В., доктор політичних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри журналістики, соціальних комунікацій і ІТ-права Державного університету Інтелектуальних технологій і зв'язку.

Петінова О. Б., доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Організаційний комітет конференції:

Наумкіна С. М. – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Музиченко Г. В. – проректор з наукової роботи, доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Гедікова Н. П. – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Проноза І. І. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Каменчук Т. О. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Таску-Ставре М. – доктор політичних наук, професор, професор Бухарестського університету (Румунія);

Хевцуріані А. – доктор наук у сфері міжнародних відносин, професор факультету права та міжнародних відносин, Грузинський технічний університет (Грузія).

У збірнику матеріалів X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів» представлено результати наукових досліджень науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, молодих науковців та практиків із вітчизняних і зарубіжних закладів вищої освіти та наукових установ, об'єднаних прагненням до осмислення актуальних викликів державотворення, суспільного розвитку та післявоєнної відбудови України.

Матеріали збірника охоплюють широкий спектр актуальних проблем сучасної політичної, правової, економічної та соціогуманітарної науки. У наукових доповідях і дослідженнях висвітлено питання розвитку та модернізації політичних інститутів і процесів сучасної держави, правових та економічних механізмів відбудови України, інформаційної безпеки та протидії гібридним загрозам в умовах глобальних трансформацій. Значну увагу приділено філософським засадам державотворення, соціальним практикам і менеджменту соціокультурного розвитку, а також питанням євроінтеграції, транскордонної співпраці, міжнародних партнерств і регіональних стратегій сталого розвитку в умовах сучасних політичних та соціальних змін.

Збірник відображає високий рівень наукової дискусії та міждисциплінарного підходу до аналізу суспільно-політичних процесів, сприяє розвитку наукової комунікації та міжінституційної співпраці. Матеріали конференції становлять практичний і науковий інтерес для дослідників, викладачів, здобувачів освіти, представників органів державної влади, місцевого самоврядування та фахівців у сфері політичних, правових, економічних і соціогуманітарних наук.

Матеріали подано в авторській редакції. За зміст та достовірність наведених фактів, цитат і даних відповідальність несуть автори.

РЕФЛЕКСІЇ

Antonova Toneva Adriana	DEMOCRATIC TRANSFORMATION AND EUROPEAN GOVERNANCE STANDARDS IN CONDITIONS OF CONTEMPORARY SECURITY CHALLENGES	534
Taşcu-Stavre Miroslav	UKRAINIAN–ROMANIAN CROSS-BORDER COOPERATION AS AN INSTRUMENT OF EUROPEAN INTEGRATION	537

СЕКЦІЯ 6. РЕГІОНАЛЬНІ СТРАТЕГІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В УМОВАХ ПОЛІТИЧНИХ І СОЦІАЛЬНИХ ЗМІН

Бондар Віта	ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ТА ВІДНОВЛЕННЯ: РОЛЬ ГРОМАД У РЕАЛІЗАЦІЇ РЕГІОНАЛЬНИХ СТРАТЕГІЙ ВІДБУДОВИ	540
Вареник Софія, Тимошенко Наталія	ТРАНСФОРМАЦІЯ ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНОЇ СТРАТЕГІЇ ЯПОНІЇ В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ СТІЙКОСТІ	543
Гавриленко Анна, Гринько Віталій	ІННОВАЦІЙНІ ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В УПРАВЛІННІ ЗАЛІЗНИЧНОЮ ЛОГІСТИКОЮ В УМОВАХ: ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ	547
Гранін Даніїл	ІНСТИТУЦІОНАЛІЗАЦІЯ ГІБРИДНОЇ ВІЙНИ: ВІД ТРАДИЦІЙНИХ МЕДІА ДО СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ	548
Гринько Віталій	СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ФІЗКУЛЬТУРНО-СПОРТИВНИХ ПОСЛУГ В ГРОМАДІ В УМОВАХ ПОЛІТИЧНИХ І СОЦІАЛЬНИХ ЗМІН (РЕГІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ)	551
Козловська Людмила, Чернишов Олександр	РОЛЬ МІГРАНТІВ-БІЖЕНЦІВ ВІД ВІЙНИ В УКРАЇНІ 2022-2026 РР. В ЛОКАЛЬНИХ СТРАТЕГІЯХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЄС	554
Петришина Дар'я, Бурковська Анна	СТРАТЕГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ	558
Попазогло Артур	ПОЛІТИЧНІ РИЗИКИ ТА СТРАТЕГІЇ ЇХ МІНІМІЗАЦІЇ В ПРОЦЕСІ ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ: РЕГІОНАЛЬНИЙ ВИМІР	561
Постернак Ірина, Постернак Сергій, Постернак Олексій	ЕНЕРГОЕФЕКТИВНА СТРАТЕГІЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ОДЕСИ: ДОСЛІДЖЕННЯ ТРАНСФОРМАЦІЙ ТА ВИКЛИКІВ	565
Проноза Інна, Ляшенко Софія	РЕГІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ: ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ	569
Хлистун Єгор, Бодирєв Дмитро	ПЕРЕДОВІ ПІДХОДИ У ВОГНЕВІЙ ПІДГОТОВЦІ ПРАВООХОРОНЦІВ: ПОТОЧНИЙ СТАН І МАЙБУТНІЙ РОЗВИТОК	575
Shkurov Yevhen	BRANDING IN THE CONTEXT OF FORMING THE CITY'S VALUE PROPOSITION	578

3. Директива Ради 2001/55/ЄС про мінімальні стандарти для надання тимчасового захисту у випадку масового напливу переміщених осіб та про заходи, що сприяють збалансованості зусиль між державами-членами щодо прийняття таких осіб та розподілу наслідків такого прийому. Рада Європейського Союзу. URL:

https://eur_lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2001:212:0012:0023:EN:PDF (дата звернення: 23.04.2026)

4. Duszyk, M., Kaczmarek, P. Wojna na Ukrainie i migracja do Polski: Outlook and Challenges. Intereconomics.- 2022. 57(3), p. 164-170 URL: <https://www.intereconomics.eu/contents/year/2022/number/3/article/the-war-in-ukraine-and-migration-to-poland-outlook-and-challenges.html>

5. 11 мільйонів 400 тис. українців покинули свої домівки через війну – ООН. РБК-Україна. URL: <https://www.rbc.ua/ukr/news/voyny-svoi-doma-pokinuli-11-4mln-ukraintsev-1649511897.html> (дата звернення: 24.04.2026)

6. Сімахова А., Церковний І. Міграційні процеси в Україні в роки війни: соціальний аспект. Економіка, управління та адміністрування, 2022. №4(102), С. 61-64. URL: [https://doi.org/10.26642/ema-2022-4\(102\)](https://doi.org/10.26642/ema-2022-4(102))

Петришина Д.А.,

здобувачка вищої освіти

Бурковська А.І.,

доктор філософії (економіка), доцент кафедри менеджменту,

бізнесу та адміністрування,

Миколаївський національний аграрний університет,

м. Миколаїв, Україна

СТРАТЕГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

Сучасні умови розвитку України характеризуються поєднанням процесів децентралізації, структурних економічних змін та впливом воєнних факторів, що суттєво трансформують систему публічного управління на місцевому рівні. Передача фінансових ресурсів і управлінських повноважень територіальним громадам сформувала нову модель взаємодії між державою та органами місцевого самоврядування, в межах якої саме громади виступають ключовими суб'єктами забезпечення соціально-економічного розвитку. За таких умов

особливої ваги набуває стратегічний менеджмент як інструмент узгодження ресурсних можливостей із довгостроковими цілями розвитку.

Реформа децентралізації в Україні сприяла зміцненню фінансової основи місцевого самоврядування, що проявляється у зростанні частки власних доходів місцевих бюджетів, розширенні повноважень щодо розподілу ресурсів та підвищенні відповідальності за прийняття управлінських рішень. Формування фінансово спроможних громад створює передумови для переходу від реактивного управління до стратегічного, яке базується на системному плануванні, прогнозуванні та оцінці результатів діяльності [3]. Водночас така трансформація супроводжується низкою викликів.

Серед ключових проблем розвитку територіальних громад доцільно виокремити обмеженість ресурсної бази, нерівномірність соціально-економічного розвитку, а також недостатній рівень управлінської спроможності органів місцевого самоврядування. Саме ці чинники знижують ефективність реалізації стратегічних документів та ускладнюють досягнення довгострокових цілей розвитку.

У цьому контексті стратегічний менеджмент виступає не лише інструментом визначення пріоритетів розвитку, а й механізмом забезпечення ефективного управління фінансовими потоками. Його впровадження у бюджетний процес дозволяє підвищити обґрунтованість прийняття управлінських рішень, забезпечити узгодженість між доходною та видатковою частинами бюджету, а також сприяти досягненню стратегічних цілей розвитку громад. Застосування стратегічного підходу до управління фінансами підвищує результативність використання бюджетних коштів та сприяє формуванню фінансової стабільності територій [2].

Особливої уваги набуває використання обліково-аналітичного забезпечення як основи стратегічного управління. Значну роль у забезпеченні стратегічного розвитку територіальних громад відіграє проєктний підхід, який дозволяє трансформувати стратегічні орієнтири у конкретні управлінські рішення та практичні заходи. Реалізація проєктів сприяє концентрації ресурсів на пріоритетних напрямках розвитку, залученню інвестицій та грантового фінансування, а також формуванню партнерських відносин між органами місцевого самоврядування, бізнесом та громадськістю. В умовах воєнного стану та необхідності відновлення територій проєктний менеджмент набуває особливого значення як інструмент забезпечення гнучкості та адаптивності управлінських систем [4].

Поряд із цим, ефективність стратегічного менеджменту значною мірою визначається якістю інформаційно-аналітичного забезпечення. Використання

сучасних підходів до аналізу бюджетних показників, оцінювання фінансової спроможності та прогнозування дозволяє органам місцевого самоврядування більш обґрунтовано формувати стратегії розвитку та своєчасно реагувати на ризики [1].

Стратегічний менеджмент розвитку територіальних громад у сучасних умовах постає як багаторівневий процес, що поєднує стратегічне планування, фінансове управління та проєктну діяльність. Його результативність визначається здатністю органів місцевого самоврядування інтегрувати аналітичні інструменти у практику управління, забезпечувати збалансованість бюджетної політики та ефективно використовувати наявні ресурси.

Ключовою проблемою залишається розрив між стратегічними цілями та їх практичною реалізацією, що зумовлює необхідність удосконалення механізмів управління, підвищення рівня фінансової дисципліни та впровадження системи моніторингу результатів. Посилення ролі обліково-аналітичного забезпечення, орієнтація на результативність бюджетних рішень та активне використання проєктного підходу створюють передумови для формування фінансово стійких і конкурентоспроможних територіальних громад, здатних ефективно функціонувати в умовах невизначеності та забезпечувати довгостроковий розвиток.

Література

1. Ukraine Public finance review. *World Bank*. URL: <https://surl.li/vzhrac> (дата звернення: 31.03.2026).

2. Даудова Г., Ковальчук В., Курносів О. Стратегічний менеджмент як інструмент підвищення управління фінансами в Україні. *Актуальні проблеми державного управління*. 2019. № 2(56). С. 65–73. URL: <https://doi.org/10.34213/ap.19.02.08> (дата звернення: 03.04.2026).

3. Децентралізація в Україні. *Децентралізація в Україні*. URL: <https://decentralization.gov.ua/> (дата звернення: 09.04.2026).

Семенюк І., Іванченко Г., Веслова Я. Стратегічний розвиток громад в умовах подолання воєнних викликів: проєктний підхід. *Економіка та суспільство*. 2022. № 55. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-55-5> (дата звернення: 01.04.2026).

Наукове видання

Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів : матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса, 30 квітня 2026 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2026. 583 с.

Опубліковано в авторській редакції